

LAKIVALIOKUNNAN MIETINTÖ 10/2001 vp

Hallituksen esitys pohjoismaisen avioliittokonvention ja pohjoismaisen perintäkonvention muuttamisesta tehtyjen sopimusten hyväksymisestä sekä laeiksi mainittujen sopimusten lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 15 päivänä toukokuuta 2001 lähettänyt lakivaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen pohjoismaisen avioliittokonvention ja pohjoismaisen perintäkonvention muuttamisesta tehtyjen sopimusten hyväksymisestä sekä laeiksi mainittujen sopimusten lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta (HE 66/2001 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- lainsäädäntöneuvos Ronald Wrede, ulkoasiainministeriö
- lainsäädäntöneuvos Markku Helin, oikeusministeriö.

Viitetiedot

Asia liittyy hallituksen esitykseen HE 67/2001 vp, jossa ehdotetaan muutettavaksi samaa pohjoismaista avioliittokonventiota. Esitykset on sen vuoksi käsitelty valiokunnassa toistensa yhteydessä.

Esityksen taustalla oleva Bryssel I -asetus on ollut lakivaliokunnassa ennakkolisesti käsiteltävänä asiana U 41/1999 vp. Lakivaliokunta on antanut asiasta varauksellisesti puoltavan lausuntonsa LaVL 4/2000 vp. Varauksellisuus liittyi huoleen yhteispohjoismaisten suhteiden toimivuudesta, kun kolme Pohjoismaata — Tanska, Norja ja Islanti — jäivät Bryssel I -asetuksen ulkopuolelle.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Tanskan, Suomen, Islannin, Norjan ja Ruotsin kesken Oslossa 25 päivänä helmikuuta 2000 tehdyt sopimukset Tukholmassa 6 päivänä helmikuuta 1931 tehdyn avioliittoa, lapseksiotamista ja holhousta koskevia kansainvälis-yksitysoikeudellisia määräyksiä sisältävän sopimuksen (*pohjoismaisen avioliittokonvention*) ja elatusavun perimisestä pakkotoimin Oslossa 23

päivänä maaliskuuta 1962 tehdyn sopimuksen (*pohjoismaisen perintäkonvention*) muuttamisesta. Esityksessä ehdotetaan myös, että eduskunta hyväksyisi mainittujen sopimusten voimaansaattamista koskevat lait.

Pohjoismaista avioliittokonventiota on sovittu muutettavaksi siten, että sopimuksesta poistetaan määräykset, jotka koskevat kansainvälistä toimivaltaa elatusvelvollisuutta koskevista

asioissa. Kansainvälinen toimivalta elatusvelvollisuutta koskevissa asioissa tulee muutoksen voimaantulon jälkeen määräytymään niiden yleissopimusten nojalla, joissa Pohjoismaat ovat osapuolina.

Pohjoismaista perintäkonventiota on sovittu muutettavaksi niin, että siihen lisätään määräykset sopimusvaltiossa annetun elatusapua koskevan päätöksen tunnustamisesta. Lisäksi on saatettu ajan tasalle sopimuksessa oleva luettelo vi-

ranomaisista, joille täytäntöönpanoa koskeva pyyntö voidaan esittää, ja sovittu eräistä seuranaismuutoksista. Molemmat sopimukset tulevat voimaan sen kuukauden ensimmäisenä päivänä, joka alkaa kahden kuukauden kuluttua siitä, kun kaikki sopimuspuolet ovat hyväksyneet sopimuksen. Esitykseen sisältyvät lakiehdotukset ovat tarkoitettut tulemaan voimaan asetuksella säädettävänä ajankohtana samanaikaisesti sopimusten kanssa.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Esitykseen sisältyvällä sääntelyllä turvataan se, että pohjoismaiseen avioliittokonventioon perustuvien elatusapujen perintämahdollisuudet pohjoismaiden välillä säilyvät ennallaan. Valiokunta puoltaa esityksen hyväksymistä muuttamattomana.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella lakivaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että eduskunta hyväksyy Tanskan, Suomen, Islannin, Norjan ja Ruotsin kes-

ken Oslossa 25 päivänä helmikuuta 2000 tehdyt sopimukset Tukholmassa 6 päivänä helmikuuta 1931 tehdyn, avioliittoa, lapseksiottamista ja holhousta koskevia kansainvälis-yksityisoikeudellisia määräyksiä sisältävän sopimuksen ja elatusavun perimisestä pakkotoimin Oslossa 23 päivänä maaliskuuta 1962 tehdyn sopimuksen muuttamisesta ja

että lakiehdotukset hyväksytään muuttamattomina.

Helsingissä 23 päivänä toukokuuta 2001

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Henrik Lax /r	Paula Lehtomäki /kesk
vpj.	Matti Vähänäkki /sd	Kari Myllyniemi /kesk
jäs.	Sulo Aittoniemi /alk	Veijo Puhjo /vas
	Jyri Häkämies /kok	Susanna Rahkonen /sd
	Erkki Kanerva /sd	Timo Seppälä /kok
	Toimi Kankaanniemi /skl	Marja Tiura /kok
	Annika Lapintie /vas	Lasse Virén /kok.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Kaisa Vuorisalo.